

INFORME DE RESTAURACIÓ

NUM.FITXA RESTAURACIÓ: 4911/28.09.22

PROCEDÈNCIA: CRAI Reserva, Universitat de Barcelona

DATA INICI: Octubre 2022

NOM OBJECTE: Llibre

TÍTOL: Relations de divers voyages curieux qui n'ont point esté publiées, et qu'on a traduit ou tiré des originaux des voyageurs françois, espagnols, allemands, portugais, anglois, hollandois, persans, arabes & autres orientaux, données au public par les soins de seu M. Melchisedec Thevenot. Le tout enrichi des figures, de plantes non décrites, d'animaux inconnus à l'Europe, & de cartes geographiques, qui n'ont point encore été publiées (v. 1)

CRONOLOGIA: 1696

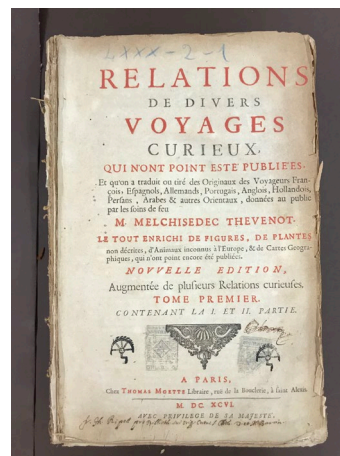
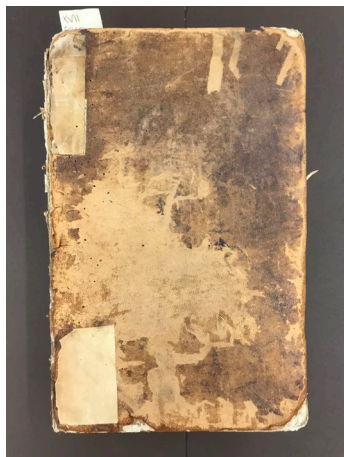
SIGNATURA: 07 XVII-8960

SUPPORT: pell i paper

ESTAT DE CONSERVACIÓ: Dolent

DESCRIPCIÓ:

Llibre amb enquadernació de pell molt malmesa i sense llom. Les cobertes anterior i posterior estan soltes. El bloc està cosit sense nervis i les capçades estan perdudes. Els talls del llibre sembla que havien estat jaspiats. Gravats i desplegable repartits per tot el bloc. Oxidació general, brutícia superficial i forats de corc per tot el bloc.

INFORME DE RESTAURACIÓ

NUM.FITXA RESTAURACIÓ: 4911/28.09.22

Enquadernació: Enquadernació amb pell, desgastada i molt malmesa i sense llom. Podem veure les restes de sis nervis i les cadenetes. Hi ha les cobertes anterior i posterior amb una pell en molt mal estat de conservació. Restes de xinxetes de pergamí al queix que devien fer la funció de subjectar el llom desencolat. No hi ha restes de les capçades i no hi ha les guardes volants. Hi ha etiquetes encolades a les guardes. El greu estat del llom es deu a l'atac d'insectes xilòfags que s'alimenten de les coles animals utilitzades en les enquadernacions. Hi ha pols superficial. L'ànima és de cartró i la podem apreciar per les parts on s'ha perdut la pell, puntes i cantonades laterals.

Bloc de paper: El bloc presenta oxidació general més accentuada a la caixa de lletres. Forats de corc propers al llom i moltes fulles soltes degut a la pèrdua de la cola. Portada a dues tintes negra i vermella, amb anotacions manuscrites i segells. Manca la guarda volant a l'anvers i al revers del llibre. Hi ha despleables al llarg de tot el llibre amb estrips i arrugues.

Conseqüentment als treballs indicats es vol retornar al llibre la seva integritat física i estètica per preservar així el seu gran valor documental i cultural. Les intervencions de restauració es plantegen seguint criteris curatius, preventius i de reversibilitat dels materials.

INFORME DE RESTAURACIÓ

NUM.FITXA RESTAURACIÓ: 4911/28.09.22

TRACTAMENT:

Paper

- Desmuntatge del bloc del llibre amb documentació pertinent.
- Neteja mecànica superficial amb gomes toves i paletina.
- Control del pH.
- Proves prèvies de solubilitat de tintes amb cotó humit.
- Desinfecció
- Neteja humida per immersió.
- Reintegració en humit amb polpa de paper sobre taula de succió.
- Consolidació del suport.
- Muntatge del bloc formant quadernets per poder cosir amb nervis de veta.

Enquadernació

- Neteja mecànica superficial amb gomes i bisturí.
- Desencolat de les guardes originals i les etiquetes adherides.
- Neteja de la pell amb cotó humit.
- Reintegració tant a les cantonades perdudes amb paper japonès per retornar la funcionalitat de la coberta.
- Relligat del bloc amb nervis de veta de cotó.
- Muntatge de les cobertes originals i enllomat de nou.
- Col·locació de guardes originals a l'inici i final del bloc.

Sistemes de presentació

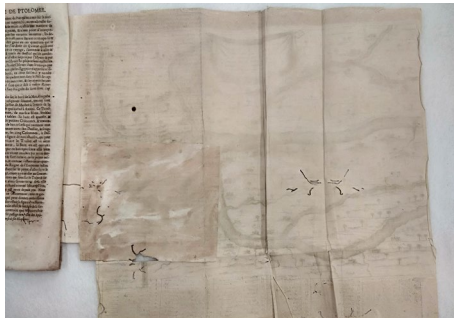
- Elaboració d'un estoig de conservació.

INFORME DE RESTAURACIÓ

NUM.FITXA RESTAURACIÓ: 4911/28.09.22

PROCÉS DE RESTAURACIÓ:

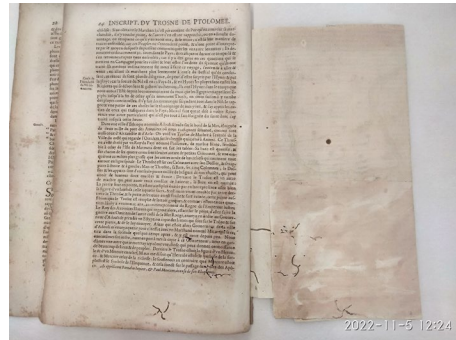
- **Desmuntatge del bloc:** el primer de tot ha estat el desmuntatge del bloc amb la corresponent foliació.

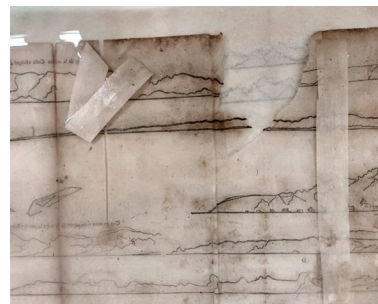
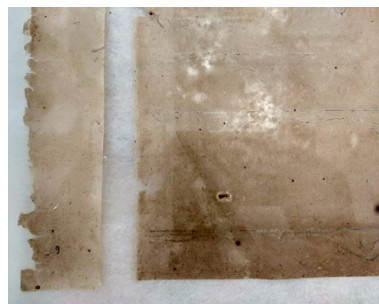
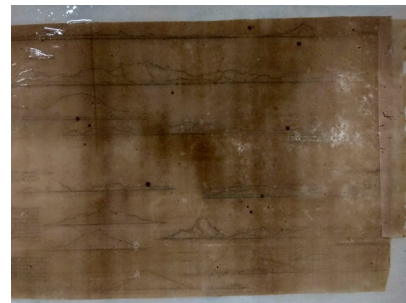
- **Neteja en sec:** pel que fa al paper, en primer lloc, s'ha realitzat una neteja mecànica superficial amb paletina i gomes toves i, puntualment, amb ajuda del bisturí allà on la resistència del paper ho permetia. La neteja del bloc ha estat puntual, en aquelles zones d'acumulació de brutícia.
- **Proves prèvies a la neteja: per tal de determinar el processos a realitzar prèviament s'han fet un seguit de proves:**
 - Mesura del nivell pH del paper: s'ha escollit una pàgina representativa del conjunt , i el resultat ha estat de 6,7 pH. Per tant podem determinar que amb la neteja humida s'eliminarà la major part de la brutícia i d'altres elements oxidants solubles i s'aportarà al bany hidròxid càlcic per ajudar a protegir el paper d'una oxidació prematura.
 - Proves de solubilitat de les tintes: s'han realitzat proves de solubilitat amb l'aigua a les tintes manuscrites, als tampons i als gravats amb color. En alguns tampons s'ha hagut de fixar les tintes amb Paraloid amb acetona abans del rentat i els colors del gravat no es veuen alterats amb l'aigua.
- **Desinfecció:** S'han desinfectat aquells fulls amb fong amb aigua- alcohol al 70% abans de procedir a fer la neteja humida del bloc.

INFORME DE RESTAURACIÓ

NUM.FITXA RESTAURACIÓ: 4911/28.09.22

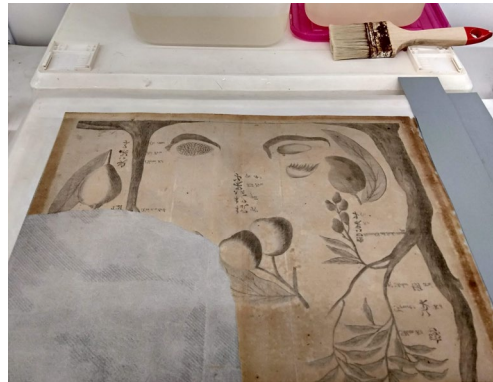
- **Neteja humida:** s'ha col·locat cada paper entre teixit no teixit, remay, dins les cubetes plenes d'aigua. S'ha canviat l'aigua diverses vegades fins comprovar que la brutícia soluble ja s'havia eliminat. Després s'han estès al moble assecador de paper per assecar les fulles de forma individual.

- **Reaprest del suport de paper:** una vegada net i tractat el paper s'ha aplicat sobre la taula de succió la cola que, tant per la degradació pròpia del document i pel procés de rentat ha desaparegut. S'ha utilitzat metilcel·lulosa al 15% en aigua aplicada amb paletina. D'aquesta manera les fibres recobriran la seva resistència.

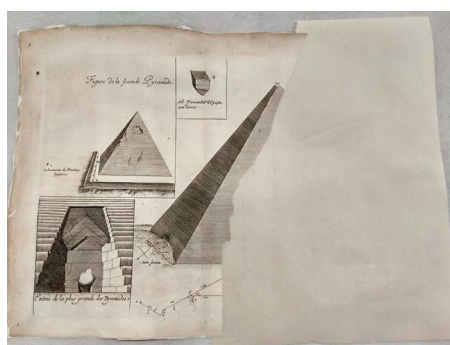
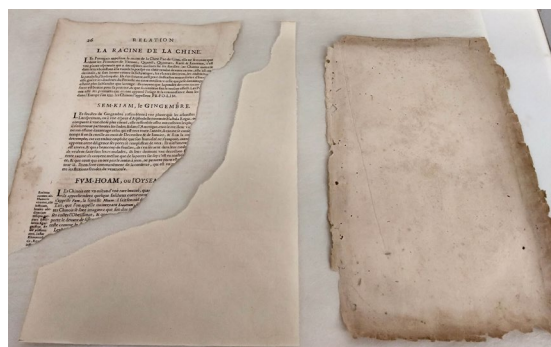
INFORME DE RESTAURACIÓ

NUM.FITXA RESTAURACIÓ: 4911/28.09.22

- **Reintegració del suport:** la reintegració s'ha realitzat en humit sobre la taula de succió utilitzant polpa de fibres de paper neutres barrejades amb metilcel·lulosa MH300. S'ha buscat un color de polpa semblant al del paper original per evitar un contrast visual desagradable. Una vegada reintegrat i fixada la polpa sota pes s'ha deixat assecar. Posteriorment, en sec s'han repassat manualment per eliminar els sobrants de polpa i s'han reintegrat amb paper japó els petits estrips o pèrdues que encara persistien.

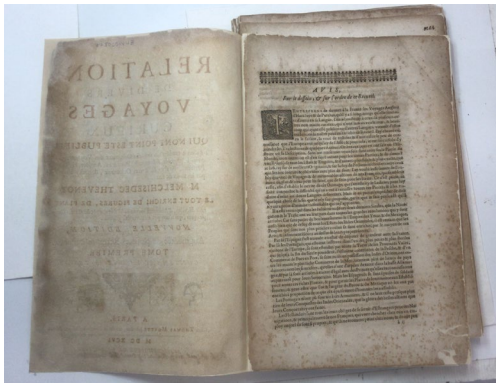
En el cas de grans pèrdues de paper s'ha posat un paper japó a la mida de la falta de suport.

INFORME DE RESTAURACIÓ

NUM.FITXA RESTAURACIÓ: 4911/28.09.22

- **Muntatge del bloc:** els quadernets de paper s'han tornat a plegar i ordenar tal com anaven abans de descosir el llibre. Una vegada ordenat el bloc del llibre s'ha cosit seguint el criteri utilitzat en el CRAI Taller de Restauració, mitjançant vetes de color blanc perquè el llibre tingui una fàcil obertura. Una vegada ordenat el bloc del llibre s'ha cosit de forma saltada amb vetes de cotó blanc.

- **Enquadernació:** Seguint els mètodes actuals de reintegració de pells i pergamins on s'opta pel paper japó i no pels mateixos materials, hem refet les pèrdues de suport amb diverses capes de paper japonès gruixut, tenyit i aprestat per tal de oferir la resistència necessària a la coberta del bloc. S'ha realitzat una enquadernació amb tapa muntada tal i com era l'original però sense que el lloc de l'enquadernació estigui directament encolat al bloc del llibre. Els nervis s'han fet amb vetes de cotó de color blanc de forma que permeti la total obertura del llibre sense haver de forçar-lo, i el cosit s'ha fet saltat.

INFORME DE RESTAURACIÓ

NUM.FITXA RESTAURACIÓ: 4911/28.09.22

Pel que fa a les capçades, aquestes estaven completament perdudes per la qual cosa s'ha optat per fer-ne unes de rústiques d'un sol color amb fil de lli cosides directament al llibre. Els nervis del llom són falsos.

S'han tornat a posar les guardes originals també reintegrades amb paper japonès i les guardes volants s'han posat noves a la part posterior del llibre.

- **Sistemes de presentació:** S'ha realitzat un estoig de conservació amb cartró coarrugat Premier Duo TM Archival E Gris exterior/ blanc interior (1,8 mm) i tela d'enquadrarnar Cialux gris perla tal i com ens han informat que es fa des del Taller de Restauració del CRAI de la UB.

INFORME DE RESTAURACIÓ

NUM.FITXA RESTAURACIÓ: 4911/28.09.22

VALORACIÓ FINAL:

La intervenció ha seguit els criteris propis de la conservació i restauració dins les necessitats i les valoracions del CRAI de la Universitat de Barcelona. Creiem que el resultat és molt satisfactori i que assegura la conservació del document per tal que pugui ser consultat i divulgat per les següents generacions. Només cal preservar el llibre en quan a les condicions d'emmagatzematge, exposicions o consulta pública. Especial importància en aquest aspecte té tant la seva bona manipulació així com les condicions climàtiques d'humitat i temperatura. Aquestes condicions haurien d'estar al voltant del 60% de HR i els 20°C. Sempre evitant fluctuacions sobtades.

RESTAURACIÓ FETA PER: Taller de Restauració i Conservació d'Obres d'Art ROSSELLBADIA S.L.

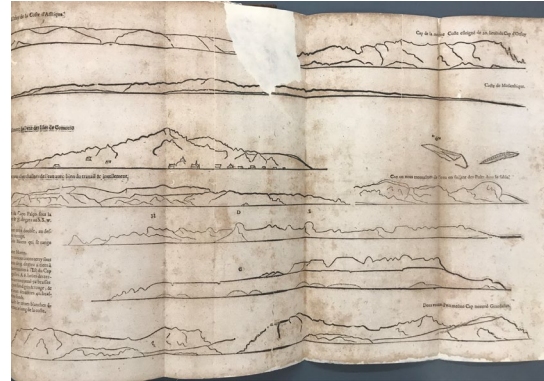
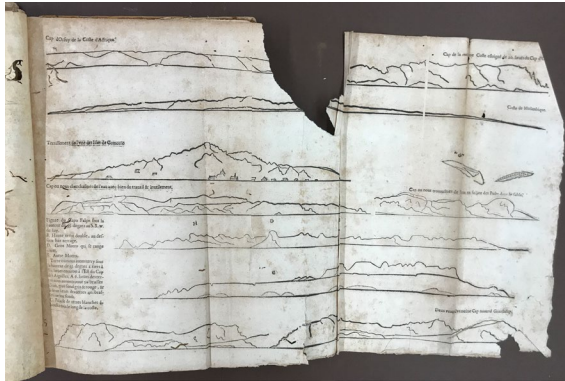
DATA final de la intervenció: Desembre de 2021

FOTOGRAFIES:

INFORME DE RESTAURACIÓ

NUM.FITXA RESTAURACIÓ: 4911/28.09.22

INFORME DE RESTAURACIÓ

NUM.FITXA RESTAURACIÓ: 4911/28.09.22

